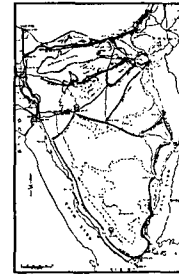
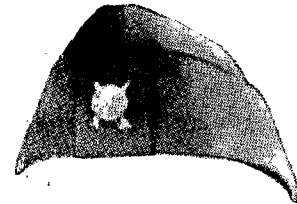

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?

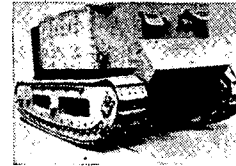
כשמתחולל מאורע צבאי נחרץ — כזה המשנה מצבים ויחסים-כוחות — הופך הוא לתמרור היסטורי ומתגבש לסמל. אך לאותו מאורע היו בשעתו, במציאות, פנים רבות; עברו עליו בדרך התבצעותו שלבים שונים, נתגלו בו בחינות שונות: של מעשים ושל מחשבות, של הצלחות ושל אי-הצלחות, של תכנון מוכתר-מוצאות ושל מקרה המשבש תכניות או הפותח פתח בלתי-צפוי. עם העשור ל"קדש" — ראוי לא רק להעלות את הסמל, אלא גם להוסיף על הכרתנו את המעשים שנעשו במבצע זה ועל הערכתנו את הלקחים. מאמריהם של אל"מ מ. גור, "נסיונות סיני" (עמ' 17) ושל סא"ל מ. אילן, "ניצול ההפתעה במבצע קדש" (עמ' 23) באו לשמש תכלית חיונית זו. סקירתו של מ. אילן מוקד דשת במיוחד לשיקול בדבר טיבו של גורם ההפתעה במערכת-סיני 1956; אך אי אפשר היה, כמובן, שמאמרו של מ. גור יוכל לפסות כליל על צד כה חיוני שבתכנון מסע-מלחמה קצר זה ובמהלכו. אין צורך לומר שעם כל חשיבות הניתוחים שבשני המאמרים והמסקנות המוצעות עלידי בעליהם, טרם מוצה בכך אוצר העובדות והלקחים; ועוד המלאכה מרובה.

שלא מרצוננו, עדיין צפויה לנו ככלי-עית פגישה לוחמת בקצין הערבי. המיוחד שבדבר הוא, כי פגישה זו צפויה (או קיימת) בשני מישורים בבת-אחת: בצבאי פיקודי — אך גם מדיני-ממשלתי, כי גורלו המוקשה של העולם הערבי בימינו גור — עליו ועליו — שקציני-צבאותיו יהיו האוחזים-ברסן ברוב מדינותיה. מדוע קרה הדבר? כיצד? ומה המגמה? אלה הן שאלות חיוניות — וספרו של בארי, "הקצונה והשלטון בעולם הערבי", הנסקר (עמ' 35) עלידי א. רבינוביץ, מנסה לעלות את התשובות להן. הוא מנתח גורמי-מציאות ומאיי-גפש, ובוחר וקושר האם המתרחש בקצונה הערבית אמנם משקף את מה שתוסס, ומבקש לו דרכים ומוצא, בתוככי עמי ערב.

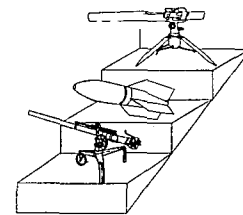

כסיפור דמויני של אחד מגדולי סופריה של אמריקה, מרק טויון, נמצא אי-שם העולם-הבא ב"קיעי-שביעי", והוא מאוכלס, כמובן, ברוחות הנפטרים. אלא שאלה מאורגנים שם לפי משלח-היד הקודמים שלהם — ומעמדם לא לפי מה שהשיגו בפועל בחייהם, אלא לפי מידת-כשרונם האמיתית, אילו רק ניתנה להם ההזדמנות... נפוליון נמצא שם רוטן — משום שאינו אלא ראש-מטהן של איזה חייל אמריקאי בלתי-נודע, שנהרג מוקדם-מדי... יש וגם לרעינות ולתכניות יקרה כזאת. אילו רק נמשכה, המלחמה הגדולה" גם ב-1919 — אפשר ואפשר כי קול' פולר דאו (גנרל וסופר נודע אחר כך), מעבדה של "תכנית 1919", הוא שהיה נכנס להיסטוריה כ"רבי-שריין" הראשון אשר פרץ דרכים טקטיות ואופרטיביות חדשות והפך מושגי מלחמה ואפשרויותיה. בדיעבד — הטבח העולמי הראשון נגמר "מוקדם-מדי". אך כעבור עשרים ומעלה שנה הגשימו אחרים תפיסות-היסוד שבתכניתו זו — ועדיין לא נס לחן אף כיום. פולר מת לפני חודשים מעטים, שבע שנים ורעינות. היה זה איש-צבא ברוך-כשרון בהגיגיו הצבאיים — וחוליה-חיונית בהפלגותיו לתחום המדיני-חברתי; התכנית היא, מכל-מקום, שמרה על החנית שבה, דברי המבוא של אל"מ ד"ר יהודה ואלך (עמ' 55) ופרקים מתוך התכנית גופה (עמ' 57), מפריי-עטו של ג. פולר עצמו — עוקצם ולקחם מכוונים לא רק אל מה שהיה, אלא אף כלפי מה שעשוי עוד להתרחש.

הרואים-נכונה הבחינו, ערב מלחמה"ע השניה, כי הבטיח הטקטיות העיקרית בה תהיה אולי חימושות: האמנם יצלח הנשק הג"ט המצוי (רובים ג"ט ותותחים ועירי-קוטר, בעיקר עד 25 מ"מ) לבלום שריון מסתער? אכן, בעלייה-תששות — לא לשוא חששו.

בימינו אלה העו קציני-שריון אמריקאי, קפ' ר' קולאסקי, לרמוז (עמ' 61), שגלגל-ההתפתחות חוזר אולי לנקודה דומה. ברשימתו החד הוא פן יתגלה, כי הכלים הג"ט המצויים לא יצליחו, ברובם, לסכל את הטנק הנוכחי. אין כל ודאות שהצדק עמו. אך כל בחינה, בעין בוחנת, של נתוני סוגייה-הכלים הנהוגים — ברכה בה: כי היא עוזרת להבין מצביהם (והנדרש מהם) במציאות הטקטית של שדה-קרב אפשרי. אכן, גם מצוית-עשה כרוכות כרשימה זו: א. לקרוא בה; ב. להרהר בתוכנת; ג. רצוי ביותר — להעלות על הגיר תמצית ההרהורים, ולהציאה למערכת. "עובדות-חיים" שכאלו — מוטב להכירן היטב; כי אז יקל אולי לגבור עליהן.

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?